

Jaarverslag Brzo

2018

Inhoudsopgave

	Trust, reputation and neighbourhood	3
1	Inleiding	4
2	Bevoegd gezag en samenwerking	6
3	Vergunningen en toezicht	8
3.1	Vergunningen	9
3.2	Brzo-inspecties	12
3.3	Wabo-toezicht	18
4	Klachten en (meldingen) ongewone voorvallen	20
5	Resultaten landelijke programma's	24
	Bijlage: Brzo-bedrijven	27

Trust, reputation and neighbourhood

In het vorige jaarverslag BRZO schreef ik over twee bedrijven die de verkeerde lijstjes aanvoeren als het om geurklachten gaat. Ik noemde toen de bedrijven IFF en Rendac. Uiteraard waren beide bedrijven bepaald niet echt opgewekt over mijn directheid, en dat ook nog in het openbaar. Door de internationale board of directors van IFF werd ik uitgenodigd voor een indringend gesprek. Het werd een echt gesprek, open en constructief. De internationale vicepresident sprak over noodzaak, nut en belang van trust, reputation en neighbourhood. Woorden uit mijn hart gegrepen. Wet- en regelgeving zijn natuurlijk belangrijk, maar belangrijker zijn trust en reputation. Het bedrijf en wij begrepen elkaar en spraken een commitment uit. En dat hebben we samen ook waargemaakt in 2018. Geholpen door de techniek zijn effectieve maatregelen genomen. En dat geldt ook Rendac. Ook dit bedrijf heeft extra verantwoordelijkheid voor het oplossen van de geurproblemen genomen. En zal nog dit jaar (2019) aanvullende maatregelen nemen. Met als te bereiken resultaat een aanzienlijke afname van de klachten.

Zeggen is één, doen is twee. Samen met beide bedrijven hebben we geïnvesteerd in beide, voor een beter resultaat. Dat vind ik bemoedigend. Elkaar durven aanspreken, niet altijd aangenaam, maar wel effectief. Mits er wederzijds sprake is van vertrouwen en ook de bereidheid daarin metterdaad actief te investeren. De kwaliteit van de relatie maakt meer dan je denkt het verschil in het proces van noodzakelijke verbeteringen. Vertrouwen en reputatie. Daar draait het om. Voor bedrijven, maar evenzeer voor de overheden en inspecties.

De overtredingen bij Brzo-bedrijven zijn in 2018 ten opzichte van 2017 afgenomen. Bij aangekondigde inspecties een afname met 10 procent, bij onaangekondigde inspecties met 50 procent. Dit is zeker het vermelden waard. En dat doe ik ook met genoegen. Het spontaan nalevingsgedrag bij alle Brzo-bedrijven is overigens al jaren op hetzelfde niveau, circa 25 procent. Dat vind ik te laag. Laat de Brzo-bedrijven (ruim 70 in Brabant) een voorbeeld nemen aan de vijftien collegabedrijven die in 2018 zonder overtredingen waren. In het bijzonder aan de twee bedrijven waarbij zelfs in de laatste drie jaar geen overtredingen zijn vastgesteld.

Dit is mijn tweede punt. Laat bedrijven met bedrijven praten, op bezoek gaan, elkaar consulteren en visiteren. Een bedrijf dat eigenaarschap op gewetensvolle wijze wil invullen, doet er zelf alles aan om het spontaan nalevingsgedrag te verbeteren. Waarom heb je daarvoor eigenlijk een overheid of inspectie nodig? Als directie van een bedrijf zou het je een eer moeten zijn de hoogste ranking te willen bereiken. Ter wille van je reputatie en je betrouwbaarheid. Voor jezelf, je medewerkers en je leefomgeving. Sporters worden er niet goed van wanneer ze geen podiumplaats bereiken. Een bedrijf leiden is ook een sport, een Brzo-bedrijf leiden zelfs topsport.

Wat mij betreft gaan Brzo-bedrijven voor een podiumplaats als het om veiligheid en milieu gaat. De OMWB is, samen met de andere inspecties, graag bereid bedrijven te nomineren voor het podium. Mits uiteraard de prestaties van die bedrijven feitelijk en overtuigend zijn.

Graag dank ik de collega's van de OMWB die zich ook in 2018 naar beste vermogen hebben ingezet voor veiligheid en milieu.

Ik wens u veel plezier bij het lezen van dit verslag. En wilt u ons vervolgens deelgenoot maken van uw inspanning voor een podiumplaats, voelt u zich vrij ons uit te nodigen.

Nico van Mourik
directeur OMWB

1 INLEIDING

Dit jaarverslag Brzo is voor het eerst gekoppeld aan een jaarprogramma, het Jaarprogramma 2018 Brzo en RIE-4. Het jaarprogramma beschrijft de geplande te behalen Brzo- en RIE-4-resultaten; het jaarverslag de werkelijk behaalde resultaten. Het jaarprogramma geeft de wettelijke en beleidsmatige basis weer voor de resultaten die de OMWB nastreeft, en brengt samenhang in de verschillende opdrachten, programma's en aanpakken:

- de opdracht van de provincie Noord-Brabant;
- de programma's van de zes Brzo-omgevingsdiensten;
- de opgaven vanuit het BRZO+-samenwerkingsverband;
- de specifieke Brzo-uitvoeringsaanpak van de OMWB.

De provincie is bevoegd gezag voor Brzo- en RIE-4-bedrijven*, maar ook de gemeenten hebben belang bij informatie over deze bedrijven binnen en naast hun gemeentegrenzen. Het jaarprogramma is daarom onder de aandacht gebracht van alle gemeenten in Noord-Brabant.

Dit jaarverslag vormt samen met het jaarprogramma en de tussenevaluaties een volwaardige informatiecyclus.

** De Brzo-bedrijven vormen een dynamisch bestand dat in de loop van het jaar in omvang licht kan fluctueren. Bij vergunningverlening wordt een bedrijf tot Brzo-bedrijf gerekend op basis van de informatie bij de aanvraag.*

A photograph of an industrial facility. In the foreground, a large silver tanker truck with yellow ends is parked behind a chain-link fence. Above the truck is a tall, complex metal structure with various pipes and platforms. In the background, there are industrial buildings, one of which has the word 'tritior' visible. Two tall poles with banners are on either side of the structure. The sky is overcast. The image is decorated with a red diagonal line pattern in the top right corner and a white diagonal line pattern in the bottom left corner.

2 BEVOEGD GEZAG EN SAMENWERKING

De provincie wil excelleren in de maatregelen en taken die bijdragen aan een veilige en gezonde leefomgeving. Transparantie, proactief werken aan beleid en heldere afspraken over goed opdrachtgeverschap staan hoog in het vaandel. De OMWB is aangewezen voor de VTH-taken bij Brzo-bedrijven en zet daarvoor medewerkers in die allen voldoen aan de landelijke kwaliteitscriteria. Deze Brzo-medewerkers werken nauw samen met gekwalificeerde Wabo-inspecteurs, juridisch medewerkers, boa's en specialisten externe veiligheid.

Brabants coördinatieoverleg en Regionaal managementoverleg

In het Brzo-stelsel hebben meerdere partijen een rol. Zij stemmen onderling af en hebben de ambitie als één overheid samen te werken. In 2018 vond in Brabant vijfmaal overleg plaats tussen de Brzo-inspectiepartners:

- OMWB (voorzitter van het overleg);
- Veiligheidsregio MWB;
- Inspectie SZW;
- waterschap Brabantse Delta;
- Rijkswaterstaat;
- ILT (agendalid).

In dit zogeheten coördinatieoverleg Brabant bespreken de inspectiepartners lopende zaken, brengen zij best practices voor het voetlicht, coördineren projecten en stellen plannen op. In het coördinatieoverleg vindt ook afstemming plaats over de prestaties van de bedrijven op gebied van technische integriteit, stand der techniek en veiligheids-cultuur. Daarnaast besteedt men aandacht aan de 'zorgdossiers', om zo een gezamenlijk gedeeld beeld van een bedrijf te krijgen, inspectie en handhaving daarop af te stemmen, en bestuurders eenduidige informatie te verstrekken.

Daarnaast bereidde het coördinatieoverleg de bijeenkomsten voor van het regionaal managementoverleg, dat ieder kwartaal plaatsvond. Dit overleg vindt plaats tussen de genoemde inspectiepartners en het Openbaar Ministerie. Het regionaal managementoverleg stemt af over zorgdossiers en besluit over zaken die het coördinatieoverleg aandraagt.

Beleids-overleg

Wekelijks bespreken de provincie Noord-Brabant en de OMWB in het VTH-beleids-overleg de meest prangende onderwerpen over Brzo- en RIE-4-bedrijven. Voor dit VTH-beleids-overleg leveren alle VTH-medewerkers van de OMWB informatie aan over bestuurlijk gevoelige zaken. Omdat de provincie aangaf ook behoefte te hebben aan het bespreken van bedrijven die niet door de actualiteit op de agenda komen, was het streven voor ieder beleids-overleg vijf van die bedrijven te agenderen. Door een gebrek aan personele capaciteit bij de OMWB is dat in 2018 niet gebeurd.

Afstemming met gemeenten

De OMWB heeft in 2018 vormgegeven aan communicatie met gemeenten over de Brzo-bedrijven binnen hun grenzen. Voor gemeenten met de grootste (concentraties van) Brzo-bedrijven is dit doorgevoerd. De provincie Noord-Brabant is hier als bevoegd gezag bij betrokken, zodat het overleg met de gemeente ook een platform voor het provincie-bestuur is. Met een aantal gemeenten is in 2018 als pilot zaakoverleg gevoerd, analoog aan het overleg met de provincie.

3 VERGUNNINGEN EN TOEZICHT

3.1 Vergunningen

In 2018 zijn 106 vergunningen met een reguliere procedure verleend aan Brzo-bedrijven en 35 beschikkingen met de uitgebreide procedure. De OMWB heeft bij de behandeling van vergunningaanvragen en actualisaties, conform de afspraken in IOV/MJA-verband, drie thema's meegenomen:

- *energiebesparing*: in 2018 zijn bij 27 bedrijven de vergunningvoorschriften hierop aangepast;
- *geurhinder*: de *Beleidsregel industriële geur Noord-Brabant* (2016) is, voor zover van toepassing, gehanteerd bij beoordelingen van vergunningen voor Brzo- en RIE-4-bedrijven;
- *ZZS (zeer zorgwekkende stoffen)*: bij nieuwe aanvragen is extra aandacht besteed aan emissies van (potentiële) ZZS. In overleg met de drie Brabantse omgevingsdiensten en de provincie zijn hiervoor de kaders vastgesteld.

Verbetering vergunningverlening

We hebben in 2018 een aantal belangrijke stappen gezet in het project Verbetering vergunningverlening.

- Om het vergunningverleningproces eenduidig en transparant vast te leggen zijn procesbeschrijvingen en werkinstructies gemaakt die doorgevoerd kunnen worden in het nieuwe ict-systeem.
- De programmering en sturing van werkaanbod en realisatie is verbeterd; er is een duidelijke link met de nieuwe systemen; een analyse van alle bedrijven op basis van het VTH-kader wordt gemaakt en de werklust is verdeeld op basis van activiteiten/branches/criteria, wat mogelijk een minder vaste verdeling per bedrijf/vergunningverlener betekent.
- Het intern trekkerschap voor zes branches is belegd bij vergunningverleners; er zijn branches benoemd, bedrijven ingedeeld en vergunningverleners toebedeeld aan twee branches.
- De OMWB heeft vergunningverlening en toezicht en handhaving gescheiden. Een te sterke binding met bedrijven wordt voorkomen door periodieke wisseling van vergunningverlener en toezichthouder per bedrijf, waarbij aandacht blijft voor het voorkomen van kennisverlies over Brzo-bedrijven en inefficiëntie in het werk. Periodieke informatie-uitwisseling tussen toezichthouders en vergunningverleners is geborgd voor de 'belangrijkste' bedrijven.
- Er heeft informatie-uitwisseling plaatsgevonden over Rendac, Nyrstar, Shell, Kolb; kennis en ervaringen werden gedeeld, en afspraken zijn gemaakt over de aanpak van specifieke aandachtspunten.
- De ontwikkeling van kengetallen voor vergunningverlening is begonnen: procesbeschrijvingen en instructies zijn uitgewerkt en kengetallen (en servicenormen) vastgesteld voor de sturing.
- Er is inzichtelijk gemaakt wanneer actualisatietoetsen voor welke Brzo- en RIE-4-bedrijven worden uitgevoerd conform het format van het IOV/MJA. De actualisatietoetsen en ambtshalve aanpassingen worden conform het opgestelde schema uitgevoerd.

IOV/MJA-projecten

De OMWB heeft bijgedragen aan een aantal projecten in het kader van Impuls Omgevingsveiligheid (IOV), Meerjarenagenda Brzo (MJA) en BRZO+. Onderstaande projecten hebben een directe relatie met vergunningverlening.

Programmatistische aanpak vergunningverlening

De programmatistische aanpak van vergunningverlening is onderdeel van de reguliere werkzaamheden. Doel ervan is het hebben en houden van actuele vergunningen. In 2018 zijn er 81 Brzo- en RIE-4-bedrijven in het programma opgenomen. Bij 12 bedrijven hebben we een actualisatietoets uitgevoerd; bij 11 daarvan moet de vergunning aangepast worden (actualisatie). De actualisaties en prioritering zijn in het programma opgenomen.

Bij 11 bedrijven loopt er een vooroverleg en door 13 bedrijven is reeds een vergunning-aanvraag ingediend. Uit efficiencyoverwegingen voeren we hier geen actualisatietoets uit, maar nemen deze mee in de vergunningprocedure.

Volgens de definities van de MJA-Brzo-ambitie is 70 procent van de vergunningen per 1 januari 2019 actueel. Dit percentage zal oplopen, omdat er een groot aantal vergunningprocedures gaat lopen.

Natte bulk

In 2018 is landelijk het branchedocument *Vloeibare bulk – VOS-maatregelen* opgesteld en goedgekeurd door de zes Brzo-omgevingsdiensten. Hierin zijn de beste beschikbare technieken vastgelegd voor maatregelen om emissie van vluchtige organische stoffen bij de op- en overslag van vloeibare bulk tegen te gaan of te minimaliseren. Door het vastleggen van die maatregelen in vergunningen creëren we landelijk een gelijk speelveld voor bedrijven waar op- en overslag van bepaalde vluchtige organische stoffen en zeer zorgwekkende stoffen plaatsvindt. Het branchedocument is beschikbaar via Infomil.

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

Het doel van dit project is uniforme toepassing van wet- en regelgeving voor ZZS en het leveren van één advies voor de aspecten waarvoor de zes Brzo-omgevingsdiensten verantwoordelijk zijn. In 2018 is:

- een (tijdelijke) structuur opgezet waarin de zes Brzo-omgevingsdiensten ontwikkelingen, uitvoeringsvraagstukken et cetera rond ZZS bespreken en uniformeren (deze structuur wordt gehanteerd tot een kennisnetwerk is gerealiseerd, en eventueel een expertgroep ZZS is ontwikkeld);
- een eerste uniforme uitvraag gedaan naar ZZS-informatie aan de bedrijven, gestart door de DCMR (ervaringen zijn uitgewisseld en een standaardbrief voor de uitvraag is opgesteld);
- een bijeenkomst gehouden door Rijkswaterstaat voor medewerkers van de omgevingsdiensten over de Algemene BeoordelingsMethodiek (ABM).

PGS 29

Het doel van dit project is een uniforme toepassing van regels uit de richtlijn PGS 29 voor de opslag in bovengrondse opslagtanks, waaronder afstemming over het actualiseren van vergunningen aan de meest recente versie.

Op grond van het *Beleidskader bestrijding plasbrand in tankputten* PGS 29 moeten bedrijven waarop de PGS 29 van toepassing is, inzicht geven in hun voorzieningen voor de bestrijding van plasbranden in tankputten. Waar de voorzieningen nog niet beschikbaar zijn of mobiele voorzieningen de voorkeur krijgen, moeten de bedrijven een implementatieplan opstellen dat aangeeft hoe de ze gefaseerd gaan voldoen aan de eisen voor de inzet van repressieve voorzieningen en wat de merkbare effecten daarvan zijn.

Het bevoegd gezag Wabo en de veiligheidsregio's zullen het implementatieplan beoordelen. Uiterlijk 31 december 2021 moeten de betreffende bedrijven de noodzakelijke maatregelen hebben gerealiseerd.

De OMWB ziet er op toe dat de betreffende Brabantse bedrijven tijdig hun informatie aanleveren en de noodzakelijke maatregelen ook tijdig realiseren, en zorgt ervoor dat de maatregelen worden opgenomen in de omgevingsvergunning.

Geconsolideerd overzicht vergunningverlening

De vergunningssituatie bij veel bedrijven is onoverzichtelijk. Dat is inherent aan een vergunningstelsel en de onmogelijkheid van het afdwingen van een Wabo-revisievergunning. Doel van dit project is om een helder overzicht te creëren van de vigerende vergunningen, voorschriften en bepalingen per bedrijf. Dat is een aanbeveling uit het OvV-rapport over het overheidsoptreden bij het bedrijf Odfjell.

In 2017 is begonnen een klein gedeelte van het bedrijvenbestand op dit niveau te consolideren. Op basis van deze bevindingen en leerpunten is de aanpak in 2018 bijgesteld. Op dit moment blijkt een geconsolideerd overzicht van alle relevante voorschriften per bedrijf dat op een toegankelijke manier te raadplegen is, niet rendabel. Het kost veel tijd om een overzicht samen te stellen en er is geen geschikt applicatie gevonden om dit overzicht te ontsluiten en te raadplegen. Het project is hiermee voorlopig beëindigd en zal niet doorlopen in 2019.

Kaderstelling

Het doel van dit project is de inhoud van omgevingsvergunningen, onderdeel milieu, voor een belangrijk deel te uniformeren. Uitgangspunt is dat alle (Brzo-)omgevingsdiensten hetzelfde pakket standaardvergunningvoorschriften en -consideranteteksten gebruiken. Een landelijke redactie (LRSO) buigt zich over het opstellen en het beheren van de standaardteksten, ondersteund door Infomil. In 2018 zijn de standaardvoorschriften en -consideranteteksten verder geprofessionaliseerd en geüniformeerd. Daarnaast is een tool ontwikkeld om deze teksten op een eenvoudige wijze te ontsluiten. Daardoor kon de tot dan in gebruik zijnde commerciële tool inclusief abonnement worden opgezegd, wat een forse financiële besparing betekent.

3.2 Brzo-inspecties

Aangekondigde inspecties

In 2018 waren voor de 70 Brzo-bedrijven 69 periodieke, aangekondigde Brzo-inspecties gepland. Eén Brzo-bedrijf was niet ingepland omdat de aanwezige hoeveelheden gevaarlijke stoffen door omstandigheden ver onder de drempelwaarde van het Brzo lagen.

- Wegens capaciteitsgebrek waren we genoodzaakt deelname aan vier periodieke inspecties te annuleren. Eén van die vier bedrijven is wel periodiek geïnspecteerd door de Veiligheidsregio en ISZW, de andere drie inspecties zijn geannuleerd. Deze bedrijven zijn in 2018 wel onaangekondigd bezocht in het kader van het Brzo.
- Twee geplande inspecties zijn niet uitgevoerd (onder meer wegens beëindiging van de Brzo-plicht).
- Twee bedrijven zijn tweemaal gepland. Een ervan betrof een nieuwe Brzo-locatie, waardoor naast de initiële inspectie aan het begin van het jaar ook een opvolgingsinspectie is ingepland en uitgevoerd in het derde kwartaal. Hiermee volgen we de voortgang van het bedrijf bij de invulling van het veiligheidsbeheerssysteem en geven we opvolging aan overtredingen. Bij het andere bedrijf is een extra inspectie uitgevoerd vanwege een onderzoek naar de veiligheidscultuur.

Uiteindelijk heeft de OMWB dus 65 geplande inspecties uitgevoerd bij 63 van de 70 Brzo-bedrijven. Hierbij zijn 135 overtredingen geconstateerd, 18 minder dan in 2017. 115 overtredingen waren van de lichtste categorie en 20 van de middelste categorie. Er zijn dit jaar geen overtredingen van de zwaarste categorie geconstateerd. 76 overtredingen zijn door de OMWB opgepakt, de overige door een van de inspectiepartners.

Onaangekondigde inspecties

Voor 2018 waren 70 onaangekondigde Brzo-inspecties gepland, waarvan er uiteindelijk 66 zijn uitgevoerd.

- De twee locaties van Gasunie in Brabant zijn niet onaangekondigd bezocht vanwege (landelijke) afspraken over de concernaanpak. Eén bedrijf was in de loop van 2018 niet meer Brzo-plichtig.
- Voor Domeinen Roerende Zaken Ulicoten heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport geen opdracht gegeven voor een onaangekondigde inspectie.
- Het bedrijf dat in 2018 tweemaal aangekondigd is bezocht, is niet meer onaangekondigd bezocht, ook omdat het bedrijf in het kader van handhaving verschillende keren is geïnspecteerd.
- Eén bedrijf is niet onaangekondigd bezocht vanwege beperkte toezichtcapaciteit.
- Voor de extra veiligheidscultuurinspectie is een tweede onaangekondigde inspectie bij een bedrijf uitgevoerd.
- Naar aanleiding van een anonieme klacht is een bedrijf een tweede keer onaangekondigd bezocht.

Bij de 66 onaangekondigde inspecties zijn 19 overtredingen geconstateerd. Ook dit is een daling ten opzichte van 2018, toen er 38 werden geconstateerd. 17 overtredingen zijn van de lichtste categorie en 2 van de middelste categorie. Er zijn geen overtredingen van de zwaarste categorie geconstateerd. 18 overtredingen zijn door de OMWB opgepakt.

Volledigheidsbeoordelingen veiligheidsrapportages

In 2018 hebben we acht veiligheidsrapportagebeoordelingen afgerond en vijf nieuwe beoordelingen gestart, waarvan er twee ook in 2018 zijn afgerond.

Ageing

Ageing was in 2017 een nieuw inspectiethema. Het kreeg in 2018 een vervolg in de vorm van opvolging van handhaving naar aanleiding van inspectieresultaten uit 2017. Daar waar in 2017 ageing nog niet op de agenda stond, is er in 2018 alsnog op geïnspecteerd. Ageing heeft bij 21 inspecties in een van deze twee vormen op de agenda gestaan.

Overtredingen bij aangekondigde Brzo-inspecties 2018

Overtredingen	Overtredingen Wabo	Overtredingen ISZW	Overtredingen brandveiligheid/ veiligheidsregio	2018	2017	2016	2015
Categorie 1: Onmiddellijke dreiging	0	0	0	0	1	0	5
Categorie 2: Geen onmiddellijke dreiging, wel onvoldoende maatregelen getroffen	7	11	2	20	35	22	43
Categorie 3: Zeer geringe dreiging, lichtere tekortkomingen	69	37	9	115	117	93	108
Totaal	76	48	11	135	153	115	156

Overtredingen bij onaangekondigde Brzo-inspecties 2018

Overtredingen	Overtredingen Wabo	Overtredingen ISZW	Overtredingen brandveiligheid/ veiligheidsregio	2018	2017	2016
Categorie 1: Onmiddellijke dreiging	0	0	0	0	0	5
Categorie 2: Geen onmiddellijke dreiging, wel onvoldoende maatregelen getroffen	2	0	0	2	2	4
Categorie 3: Zeer geringe dreiging, lichtere tekortkomingen	16	0	1	17	36	33
Totaal	18	0	1	19	38	37

Evaluatie/conclusie

In 2018 zijn minder overtredingen geconstateerd tijdens de aangekondigde en onaangekondigde Brzo-inspecties dan in het jaar daarvoor. Ook nu zit echter een groot deel van de overtredingen bij een klein aantal bedrijven. 32 van de in totaal 135 overtredingen bij de aangekondigde inspecties zijn gemaakt door vijf bedrijven. Dit zijn andere bedrijven dan in de voorgaande jaren. De extra inzet als gevolg van de aanpassing van de ranking en daarmee de risicogestuurde aanpak van een dergelijk bedrijf en de zwaardere inzet bij de afdeling repressieve handhaving, werpt daarmee haar vruchten af.

Overtredingen bij aangekondigde Brzo-inspecties

	2018	2017	2016	2015
Totaal aantal overtredingen	135	153	115	156
Pbzo	2	3	0	5
VBS -element i	6	3	2	1
VBS-element ii	7	21	11	19
VBS-element iii	26	39	19	28
VBS-element iv	11	9	9	12
VBS-element v	12	6	7	12
VBS-element vi	11	6	7	9
VBS-element vii	6	7	1	8
Arbidsomstandighedenwet	17	22	27	19
Wet veiligheidsregio's	6	7	3	1
Brzo2015 artikel 5 lid 1	15	17	23	23
Overig	16	13	6	19

De verschuiving van het aantal overtreding van VBS-elementen ii en iii richting de overige elementen is te verklaren door uitvoering in 2017 van het landelijke thema ageing, dat zich vooral heeft gericht op risico-inventarisatie (vbs element ii) en het onderhoudssysteem (VBS element iii). Omdat de VBS-elementen minimaal eenmaal per vijf jaar aan de orde moeten komen tijdens een Brzo-inspectie, zijn in 2018 vooral de onderwerpen training en opleiding (vbs i), management of change (vbs iv), voorbereiding op noodsituaties (vbs v), toezicht op de prestaties (vbs vi) en directiebeoordeling en audits (vbs vii) aan bod gekomen.

Spontaan nalevingsgedrag

	2018	2017	2016	2015
Aantal geïnspecteerde bedrijven	66	69	61	61
Bedrijven zonder overtredingen	15	17	16	14
Percentage	23%	25%	26%	23%

Het spontaan nalevingsgedrag is in 2018 iets gedaald, naar 23 procent, maar het blijft in dezelfde orde van grootte als voorgaande jaren. Er waren vijftien bedrijven zonder overtredingen bij de aangekondigde en onaangekondigde inspecties in 2018, waarvan bij twee bedrijven de laatste drie jaar geen overtredingen zijn geconstateerd.

Overtredingen bij onaangekondigde inspecties

	2018	2017	2016
Totaal aantal overtredingen	19	38	37
Brzo art 5	10	15	15
VBS i	1	0	0
VBS iii	1	10	4
VBS iv	1	0	0
VBS v	2	0	0
Arbo	0	5	3
Wabo	1	3	10
Wet veiligheidsregio's	1	0	0
overig	2	5	5

Het aantal overtredingen dat tijdens onaangekondigde inspecties is geconstateerd, is met de helft afgenomen. Een mogelijke verklaring is dat onaangekondigde inspecties bedrijven ertoe aanzetten er beter voor te zorgen dat de uitvoering op de werkvloer altijd in orde is en niet alleen vlak voor en tijdens de aangekondigde inspecties.

IOV/MJA-projecten

De OMWB heeft bijgedragen aan een aantal projecten in het kader van Impuls Omgevingsveiligheid (IOV), Meerjarenagenda Brzo (MJA) en BRZO+. Onderstaande projecten hebben een directe relatie met Brzo-toezicht.

Brzo-handhavingstrategie

De OMWB heeft namens de zes Brzo-omgevingsdiensten geparticipeerd in een projectgroep met BRZO+-partners voor begeleiding van een onderzoek naar de toepassing en werking van de specifieke handhavingstrategie voor Brzo-inspecties. Deze strategie wordt bij Brzo gebruikt naast de voor Wabo-toezicht toegepaste Landelijke handhavingstrategie (LHS). Dit heeft geleid tot een concepteindrapport. Het onderzoek is uitgevoerd door twee onafhankelijk onderzoekers van het ministerie van SZW.

Monitoring

Het BRZO+-bureau stelt jaarlijks de *Brzo Monitor* op, die inzicht geeft in de resultaten van het Brzo-toezicht door alle betrokken partijen. Hierin worden de vergunningaspecten en Wabo-toezichtresultaten niet meegenomen. De *Brzo Monitor* wordt voornamelijk samengesteld op basis van informatie in het landelijke GIR-systeem (Gemeenschappelijke Inspectieruimte). De OMWB heeft aanvullende informatie geleverd en de tussenproducten beoordeeld. De monitor wordt met name gebruikt bij rapportage over 'de staat der veiligheid' in 2018 aan de Tweede Kamer.

Ranking

Het BRZO+-bureau stelt jaarlijks een ranking op die inzicht geeft in de resultaten van het Brzo-toezicht door alle betrokken partijen. Hierin worden de vergunningaspecten en Wabo-toezichtresultaten niet meegenomen. De ranking wordt samengesteld op basis van informatie uit de GIR. Deze informatie bestaat uit de 'score' van het veiligheidsbeheerssysteem zoals dat tijdens de inspecties is beoordeeld en een inschatting door de inspecteurs van de technische integriteit, de stand der techniek en de veiligheidscultuur van het betreffende bedrijf.

Tot 2018 was die inschatting een eenmalige sessie per jaar, die door de inspecteurs van de verschillende diensten uitgevoerd moest worden. Sinds 2018 is in GIR een standaardvragenlijst ingevoerd die de inspecteurs moeten invullen voordat de inspectie afgesloten kan worden. De ranking over 2018 zal voor het eerst op deze manier opgesteld worden. De resultaten worden gebruikt bij programmering van het gezamenlijke Brzo-toezicht en, in het geval van de OMWB, ook voor het Wabo-toezicht bij Brzo-bedrijven.

Omdat de ranking over 2018 pas in de loop van 2019 opgesteld kan worden, is voor de programmering van de inspecties van 2019 gebruikgemaakt van de ranking die de inspecteurs halverwege 2018 hebben opgesteld.

GIR-beheer (gemeenschappelijke Inspectieruimte)

De database die wordt gebruikt voor het rapporteren van Brzo-inspecties (GIR) is continu aan verandering onderhevig. Op basis van veranderingen in de inspectiemethodiek (NIM) en vragen vanuit de landelijke werkgroep monitoring wordt het GIR aangepast. Om ervoor te zorgen dat de GIR zo goed mogelijk blijft aansluiten bij de wensen van de gebruikers en de gebruikte inspectiemethodiek, is de landelijke werkgroep NIM/GIR ingesteld.

De algemene werkzaamheden die in 2018 zijn uitgevoerd voor de werkgroep NIM/GIR zijn:

1. afhandeling van opmerkingen, fouten, voorgestelde verbeteringen en dergelijke die zowel de NIM als de GIR aangaan;
2. werkgroepvergaderingen bijwonen;
3. informeren van landelijke kernteam BRZO+ over relevantie en prioriteit van in de GIR aan te brengen veranderingen en aan NIM gerelateerde werkzaamheden;
4. participatie in ontwikkelen, bouwen en testen van nieuwe releases en de nieuwe GIR;
5. up-to-date houden van de werkwijzer GIR.

3.3 Wabo-toezicht

Bij de Brzo-bedrijven hebben we 106 periodieke Wabo-inspecties uitgevoerd, waarvan een groot deel onaangekondigd. Wabo-inspecties zijn eveneens uitgevoerd bij zes RIE-4-bedrijven. Alle zes werden aangekondigd geïnspecteerd; vijf zijn er ook onaangekondigd bezocht. Door tijdelijk beperkte capaciteit is één onaangekondigde controle bij een RIE-4-bedrijf niet uitgevoerd.

Bij de inspecties zijn in totaal 88 overtredingen geconstateerd bij 42 bedrijven. De meeste overtredingen vallen in de categorie licht tot middelmatig van aard (indeling conform de landelijke handhavingsstrategie, LHS juni 2014). Zes overtredingen scoren hoog in de overtredingsmatrix. Er zijn 27 hercontroles uitgevoerd, 23 daarvan zonder overtredingen. De overige overtredingen zijn nog in behandeling.

Om de continuïteit van het toezicht te waarborgen, worden complexe en bestuurlijk gevoelige bedrijven geïnspecteerd door twee inspecteurs. Vanwege het natuurlijke verloop is de 5-7 jaarlijkse cyclus van het wisselen van inspecteurs nog geen extra aandachtspunt. Een groot aantal bedrijven wordt meerdere keren per jaar geïnspecteerd, waardoor een hercontrole veelal samenvalt met de periodieke controle. De inspectieonderwerpen worden bepaald op basis van het *Milieu Meerjaren Inspectieprogramma*, aangevuld met de actualiteit van de dag en de onderwerpen van het provinciaal jaarprogramma. Het getalsmatig deel van het Electronisch Milieujaarverslag (e-MJV) wordt eens in de vier jaar volgens een vaste planning gecontroleerd. Het e-MJV is een webapplicatie van de Rijksoverheid waarmee bedrijven hun (industriële) emissies opstellen en indienen.

Tijdens het toezicht is extra gelet op naleving van het *Besluit bodemkwaliteit* (Bbk), asbestwetgeving, BRIKS-taken, energiebesparing door bedrijven, de nieuwe beleidsregel geurhinder van de provincie en de *Wet natuurbescherming* (Wnb).

Briks-taken

	Vergunningen/ meldingen	Handhavings- zaken	Toezicht en handhaving	
			Afgehandeld*	Lopend
Bouwen	82	-	5	91
Totaalsloop	20	-	9	12
Asbest	8	-	13	13
Reclame / inrit / kap	2	-	-	-

* Er is door drukte een flinke achterstand met formeel afgehandelde dossiers bouwtoezicht; dat verklaart de lage waarden.

Op 1 juni 2017 is de OMWB gestart met de zogenoemde bouwunit. 2018 is dus het eerste volledige jaar van deze organisatie-eenheid. De bouwunit behandelt voor de provinciale inrichtingen in Midden- en West-Brabant én voor de Brzo-bedrijven in het overige deel van de provincie Noord-Brabant de BRIKS-taken (bouwen, reclame, inritten, kappen en slopen).

Een beleidsnotitie BRIKS-taken is bij de OMWB in voorbereiding: hoe, wanneer en hoe vaak doen we welke zaken en op welke wijze. We werken daarbij samen met de andere omgevingsdiensten in Noord-Brabant en met de veiligheidsregio's.

IOV/MJA-project

De OMWB heeft bijgedragen aan een aantal projecten in het kader van Impuls Omgevingsveiligheid (IOV), Meerjarenagenda Brzo (MJA) en BRZO+. Onderstaand project heeft hebben een directe relatie met Wabo-toezicht.

Programmatische aanpak toezicht

De OMWB was namens de zes Brzo-omgevingsdiensten projectleider voor de implementatie van een systematiek voor eenduidige programmering van het Wabo-toezicht bij Brzo-bedrijven. Die systematiek was eerder ook onder voorzitterschap van de OMWB ontwikkeld en door de zes Brzo-omgevingsdiensten vastgesteld. Implementatie bleek bij de meeste Brzo-omgevingsdiensten nog niet mogelijk vanwege de consequenties ten opzichte van de eerder gehanteerde, verschillende systemen. Ook de OMWB heeft de systematiek in 2018 niet ingevoerd en hanteert een eigen systeem.

A photograph of an industrial facility, likely a refinery or chemical plant. The image shows a complex network of large, silver-colored metal pipes and vessels. In the foreground, a large, dome-shaped metal vessel is prominent. Above it, a blue-handled valve is visible. The background shows more industrial structures, including stairs and additional piping. The lighting is bright, and the overall scene is industrial and technical.

4 KLACHTEN EN (MELDINGEN) ONGEWONE VOORVALLEN

De klachtendienst van de OMWB behandelt milieuklachten en meldingen van ongewone voorvallen in de zin van artikel 17.1 van de *Wet milieubeheer* bij Brzo-bedrijven in de provincie Noord-Brabant.

Klachtenbehandeling

In het algemeen geldt voor Brzo-bedrijven dat buiten kantoortijd er een drempel is van drie klachtmeldingen binnen één uur of vijf klachten gedurende de dag alvorens de klachtenmedewerker een onderzoek instelt. Telefonische reguliere bedrijfsmeldingen of meldingen ongewoon voorval worden door de milieuklachtencentrale te allen tijde direct doorgegeven aan de klachtenmedewerker.

Bij klachten volgt zo nodig een onderzoek om de bron te achterhalen en de hinder zo snel mogelijk weg te nemen. Waar dat niet mogelijk is, zet de toezichthouder, zo nodig in overleg met de provincie Noord-Brabant, een vervolgetraject in. De uitkomsten van de klachtenonderzoeken worden altijd doorgespeeld naar de toezichthouder, die vervolgens met het betreffende bedrijf maatregelen bespreekt om overlast te voorkomen of te beperken. Bij vrijwel iedere klacht is er ten minste één terugkoppelmoment met de melder; direct na het indienen van de klacht of achteraf over het resultaat van het onderzoek.

Categorie	2018	2017	2016	Uitleg
Klachten – Ik hoor (geluidklachten)	9	7	248	Klachten: Meldingen van burgers en bedrijven over milieuverontreiniging en over aspecten die hinder veroorzaken (zoals stank en geluid).
Klachten – Ik ruik (geurklachten)	505	406		
Klachten – Ik zie (bv. fakkelen)	5	2		
Klachten – Ik voel...	18			Dit zijn o.a. gezondheidsklachten (misselijk, hoofdpijn, e.d.) maar kunnen ook trillingen zijn.
Meldingen – Reguliere bedrijfsmeldingen	341	339	274	Reguliere bedrijfsmelding: Dit is veelal een melding van geplande (voorgenomen) werkzaamheden/ activiteiten.
Meldingen – Meldingen Ongewone Voorvallen	203	231	262	Meldingen ongewone voorvallen: Bedrijven zijn wettelijk verplicht om ongewone voorvallen (incidenten) te melden. Een ongewoon voorval kan variëren van een kleine bodemverontreiniging tot een grote brand of explosie.
Totaal klachten en meldingen	1081	985	784	

Het aantal geurklachten is toegenomen. De vermoedelijke veroorzakers van veel geurklachten zijn de bedrijven Rendac te Son en IFF in Tilburg. We spreken van vermoedelijke veroorzaker omdat lang niet in alle gevallen de klachtenmedewerker onderzoek heeft ingesteld – de drempel voor het instellen van een onderzoek was niet bereikt of de klacht was niet meer waarneembaar.

Bedrijf	Gemeente	Klachten 2016	Klachten 2017	Klachten 2018
IFF	Tilburg	131	232	141
Rendac Son BV	Son en Breugel	61	147	345

In 2018 zijn om budgettaire redenen vanaf september niet alle klachten onderzocht en de werkelijke veroorzakers dus niet meer vastgesteld. Wel zijn alle klachten geregistreerd. Uit meteogegevens blijkt in een aantal gevallen dat de vermoedelijke veroorzaker niet de werkelijke veroorzaker kan zijn.

Klachten Rendac Son BV

274 van de in totaal 345 klachten (79 procent) met Rendac als vermoedelijke veroorzaker, ontvingen we in de maanden mei, juni en juli uit met name de noordelijk gelegen wijken van Eindhoven en van het industrieterrein Ekkersweijer in Son en Breugel. Van eind mei tot en met begin augustus was er sprake van een langdurig ongunstige windrichting (noordwest tot noordoost) en hoge buitentemperaturen. Dit was vermoedelijk de oorzaak.

Uit het jaarlijkse geuronderzoek blijkt dat Rendac voldoet aan de geurnormen van de omgevingsvergunning. Het verspreidingsmodel waarmee moet worden getoetst, gebruikt echter meteogegevens over een periode van tien jaar en houdt dus geen rekening met extreme weersomstandigheden.

Het grote aantal geurklachten was wel aanleiding voor overleg met het bedrijf. Rendac heeft daarop, ondanks het voldoen aan de geurnormeringen, zijn verantwoordelijkheid genomen en in een *Plan van aanpak Geur 2018* extra maatregelen vastgelegd en de termijnen waarbinnen deze zullen worden getroffen. Met dit plan is ingestemd onder het voorbehoud dat de geurnormering opnieuw kan worden bezien als bovenmatige hinder in de omgeving blijft optreden. Een aantal maatregelen is inmiddels doorgevoerd. Grote winst wordt nog verwacht door het toepassen van een vervangende nieuwe thermische naverbrander, waarmee geurstoffen van een deel van de productie worden verbrand. Omdat de omvang van deze maatregel meer voorbereidingstijd vraagt, is deze toepassing nog niet gerealiseerd.

Reguliere bedrijfsmeldingen en meldingen ongewone voorvallen

De hoeveelheid meldingen is door de jaren heen vrij constant (in 2018: 544; in 2017: 570 en in 2016: 536 meldingen). Dat is opmerkelijk omdat bij meer bedrijven maatwerk voor het melden van ongewone voorvallen in de vergunning is opgenomen, wat tot minder meldingen zou moeten leiden. Een verklaring voor het feit dat die verwachting tot nu toe niet uitkomt, is wellicht de extra aandacht die de toezichthouders in 2017 en 2018 hebben gegeven aan informatie over de wettelijke verplichting tot melden en eventuele consequenties van niet-melden.

IOV/MJA-projecten

De OMWB heeft bijgedragen aan een aantal projecten in het kader van Impuls Omgevingsveiligheid (IOV), Meerjarenagenda Brzo (MJA) en BRZO+. Onderstaand project heeft een directe relatie met bedrijfsmeldingen en meldingen ongewone voorvallen.

Ongewone voorvallen

De OMWB was namens de zes Brzo-omgevingsdiensten projectleider om in afstemming met de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) te komen tot versterking van kennis en informatie over ongewone voorvallen bij Brzo- en RIE-4-bedrijven. Dat heeft geresulteerd in een eenduidige interpretatie van het begrip 'ongewoon voorval', een eenduidig informatiemodel voor registratie van ongewone voorvallen, een model voor analyse van ongewone voorvallen, en een handreiking om tijdens het toezicht meer aandacht te hebben voor het meldgedrag van bedrijven.

5 RESULTATEN LANDELIJKE PROGRAMMA'S

De OMWB heeft bijgedragen aan een aantal projecten in het kader van Impuls Omgevingsveiligheid (IOV), Meerjarenagenda Brzo (MJA) en BRZO+. Onderstaande projecten zijn niet vermeld in een van de vorige hoofdstukken.

Accounthouderschap

De OMWB leidde namens de zes Brzo-omgevingsdiensten een project om te komen tot accounthouderschap bij drie van de zeven geselecteerde concerns met Brzo-bedrijven. We voerden ook het accounthouderschap uit voor twee van de zeven concerns.

Dit heeft er onder meer toe geleid dat:

- inspecties bij Gasunie Brzo-inrichtingen effectiever zijn uitgevoerd, waarbij de OMWB ook voor andere Brzo-omgevingsdiensten inspecties heeft uitgevoerd;
- voor zes van de zeven concerns vergunningverleners en toezichthouders gezamenlijk hebben onderzocht welke kansen er zijn voor concernbenadering en accounthouderschap;
- ook andere BRZO+-partners hierbij zijn betrokken.

Inzet PGS-richtlijnen (Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen)

In 2021 wordt de *Omgevingswet* van kracht. In het kader daarvan wordt een nieuwe, duidelijkere structuur ontwikkeld van de richtlijnen uit de Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen (PGS). Bestaande PGS-publicaties worden omgezet naar de nieuwe structuur. Ook het uiterlijk verandert om PGS Nieuwe Stijl herkenbaar te maken.

In de PGS Nieuwe Stijl speelt de zogenaamde risicobenadering een belangrijke rol. Dit is een aanpak waarmee PGS-teams op een systematische manier doelvoorschriften en erkende maatregelen vaststellen naar aanleiding van een inventarisatie en evaluatie van de risico's. Dit gebeurt door het uniform identificeren en classificeren van mogelijke scenario's. Op basis van de risico's worden doelvoorschriften geformuleerd. Deze basis biedt de nodige kennis en focus op het doel om gefundeerde besluiten te nemen over de benodigde maatregel(en).

Met deze nieuwe werkwijze heeft een bedrijf of overheid meer informatie over de beoogde risico's en doelen om te bepalen of het redelijk is een maatregel uit een PGS op te volgen of te kiezen voor alternatieve maatregelen.

In 2018 heeft de OMWB, als vertegenwoordiger van het Wabo-bevoegd gezag, in de PGS-teams deelgenomen aan actualisatie van:

- PGS 8: organische peroxiden opslag;
- PGS 15: opslag van verpakte gevaarlijke stoffen;
- PGS 31: overige vloeistoffen, opslag in ondergrondse en bovengrondse tankinstallaties.

De actualisatie wordt in 2019 voortgezet.

Landelijke Benadering Risicobedrijven (LBR)

De OMWB heeft samen met een andere Brzo-omgevingsdienst in het eerste half jaar van 2018 in BRZO+-verband:

- deelgenomen aan het formuleren van nieuwe LBR-producten;
- het voorzitterschap van de Strategische Klankbordgroep LBR vervult.

Dit heeft geleid tot nieuwe producten en de strategische beoordeling daarvan. Het LBR-project is medio 2018 voor een halfjaar stilgelegd en wordt in 2019 weer opgepakt.

Samenwerking bestuurs- en strafrecht

De OMWB heeft namens de zes Brzo-omgevingsdiensten en de overige omgevingsdiensten:

- tweewekelijks deelgenomen in de Landelijke Milieukamer (LMK). De LMK voert regie over de belangrijkste strafrechtelijke milieuonderzoeken in Nederland. Onderzoeken bij Brzo-bedrijven behoren daartoe. Dit heeft opgeleverd dat de belangen van de zes Brzo-omgevingsdiensten actief zijn behartigd;
- meegestuurd in de totstandkoming van landelijke uitvoeringsagenda's, waaronder één voor Brzo;
- gecoördineerd dat zo veel mogelijk (Brzo-)omgevingsdiensten het Convenant voor Informatie-uitwisseling en Samenwerking ondertekenen, waardoor de samenwerking in bijvoorbeeld het Regionaal managementoverleg (RMO) wordt bevorderd;
- gecoördineerd dat in OmgevingsdienstNL-verband meer uniformiteit ontstaat in uitvoering van strafrechtelijke taken door omgevingsdiensten en dat samenwerking met strafrechtelijke partners beter verloopt. Uniformiteit op dit gebied komt ook de Brzo-omgevingsdiensten ten goede.

Praktische toepasbaarheid kwaliteitscriteria

De OMWB heeft bijgedragen aan verdere duiding van de specifieke kwaliteitscriteria voor Brzo-taken. Op basis van een onderzoek door externe adviseurs en een speciale bijeenkomst met VTH-medewerkers is een voorstel ter besluitvorming voor het management van de zes Brzo-omgevingsdiensten samengesteld.

Permanente educatie

De OMWB heeft geparticipeerd in een projectgroep om gekwalificeerde Brzo-medewerkers gekwalificeerd te houden en onderlinge uitwisselbaarheid beter mogelijk te maken. Nagedacht wordt over de uitvoering van het werk (door toezichthouders, vergunningverleners, juristen) en praktisch toepasbare opleidingen en trainingen. Daarnaast wordt onderzocht of we van elkaar kunnen leren door intervisie tussen verschillende Brzo-omgevingsdiensten.

Concreet heeft dit geleid voor de OMWB tot een driedaagse training veiligheidsstudies voor de Brzo-toezichthouders (in maart 2019) en een Brzo-cursus voor juristen, georganiseerd door de Omgevingsdienst regio Nijmegen (in het 1ste halfjaar 2019), waarbij een aantal juristen van de OMWB aansluit.

Structurele opleiding nieuwe Brzo-specialisten

De OMWB heeft geparticipeerd in een projectgroep voor coördinatie van opleidingen op basis van de VTH-Kwaliteitscriteria 2.1 en specifieke criteria voor VTH-medewerkers. Dit heeft ertoe geleid dat alle betreffende medewerkers de verplichte opleidingen konden of kunnen volgen.

Consequenties Omgevingswet

De OMWB heeft geparticipeerd in een inventarisatie van de consequenties van de *Omgevingswet* voor Brzo-bedrijven. In een juristenoverleg is kennis gedeeld en zijn de consequenties van de nieuwe wet voor vergunningverlening inzichtelijk gemaakt. Dit heeft geresulteerd in een rapport namens de BRZO-omgevingsdiensten.

Er is geconcludeerd dat de casusgerichte aanpak goed werkt. Deze aanpak maakt knelpunten en vraagstukken duidelijk die bij de toepassing van de *Omgevingswet* in de praktijk naar voren komen. Juist in de praktijk kunnen zaken naar voren komen die bij het opstellen van de wet niet zijn voorzien.

Tevens heeft het een meerwaarde om in samenwerking met de andere Brzo-omgevingsdiensten tot eenduidige standpunten te komen. Voor het brede beeld zou het daarbij goed zijn dat ook de twee niet deelnemende diensten een actieve rol zouden krijgen.

Bijlage: Brzo-bedrijven

1. AD International
2. Air Liquides Eindhoven
3. Alliance B.V.
4. Allnex
5. Aspen De Geer
6. ATM
7. Basell B.V.
8. Bertschi Klundert
9. Caligen Europe
10. Coatex Netherlands
11. Crealis Nederland
12. CZAV
13. CZL Tilburg B.V.
14. DBM Blending
15. Diffutherm
16. Domeinen Roerende Zaken Ulicoten
17. DSM Coating Resins
18. EDCO Eindhoven B.V.
19. Euro Support Advanced Materials
20. European Liquid Drumming
21. Fireworks International
22. Fokker Landing Gear
23. Frans de Wit
24. Fujifilm Manufacturing Europe
25. Grondrand Traffic
26. IFF
27. IKO B.V.
28. Imperial B.V. Roosendaal Stepvelden
29. Imperial B.V. Roosendaal Tussenriemer
30. Imperial B.V. Son
31. J.C. van Loon Gasservice
32. Kolb Nederland
33. Kolb Tankenpark
34. Koninklijke Sanders
35. Linde Gas Therapeutics Benelux Eindhoven
36. Loodet
37. Macrogas Industriële en vloeibare gassen
38. Mepavex Logistics (Noordland 1-6)
39. Mepavex Logistics (Noordland 12)
40. Messer Giesheim Nederland
41. Metabel
42. Nederlandse Gasunie-TOI Ravenstein-Alphen
43. Nederlandse Gasunie-TOI Ravenstein-Ravenstein
44. Nyrstar Budel
45. OBM-Martens en van Oord BV
46. OK Oliecentrale Nederland Zuid
47. OWTC Olieopslag
48. Otentic logistics
49. Possehl Electronics Nederland BV
50. Primagaz Tilburg
51. Remat Chemie B.V.
52. Remondis Argentina
53. Rendac Son B.V.
54. Sabic Innovative Plastics
55. Selko B.V.
56. Shell Nederland Chemie Moerdijk
57. Sol Nederland
58. Solvay Solutions Nederland B.V.
59. SPG Prints
60. Stahl Europe
61. Stichting Vergunning Moleneind
62. Stolthaven Moerdijk B.V.
63. Synbra Technology
64. Synthos Breda B.V.
65. Synthomer
66. Unipol Holland
67. Versteijnen's Internationaal Transportbedrijf
68. VARO Energy TankStorage
69. Vollenhoven Olie
70. Vulcan Europe B.V.

*Zichtbaar samen werken
aan een schone, veilige
en duurzame leefomgeving*

**Omgevingsdienst Midden-
en West-Brabant**

Spoorlaan 181, 5038 CB Tilburg

Postbus 75, 5000 AB Tilburg

013 206 01 00

info@omwb.nl
www.omwb.nl

Milieuklachtencentrale

(073) 681 28 21
milieuklachten@omwb.nl

Uitgave

Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant, team Brzo

Fotografie

OMWB, met speciale dank aan ATM, Selko B.V.,
Solvay Solutions Nederland BV.
Afbeeldingen p5 (Ulrich Mueller) en 17 (Hans Engbers)
onder licentie van Shutterstock.com.